

Souhrnná teritoriální informace Senegal

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským
úřadem ČR v Dakaru (Senegal) ke dni 19.06.2015

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.11)
3. Vztahy země s EU (s.16)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.18)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.27)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.29)
7. Kontakty (s.34)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. Oficiální název státu, složení vlády
- 1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)
- 1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.
- 1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let
- 1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba
- 1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)
- 1.7. Daňový systém

Senegalská republika je rozvojovou zemí západoafrického regionu s poměrně stabilním demokratickým politickým systémem. Je republikou prezidentského typu a jako jedna z mála afrických zemí si po získání nezávislosti (4. 4. 1960) zvolila cestu demokratického pluralitního systému, s výjimkou období let 1966 až 1974, kdy zažila období vlády jedné strany. V roce 1981 byl opětovně zaveden multipartismus.

Bezpečnostní situace na většině senegalského území je relativně dobrá s výjimkou jihosenegalského separatistického regionu Casamance, který je v důsledku působení separatistických rebelů stále potencionálně neklidný (střety probíhají již od roku 1982). **V zahraničně politické orientaci** je stále patrný dominantní vliv Francie, která Senegal poskytuje významnou politickou podporu a finanční i technickou pomoc. Senegal spadá do francouzské sféry vlivu a vztahy obou zemí jsou nadstandardní (francouzskou kolonií byl Senegal více než 300 let). Dalším strategickým partnerem jsou USA. Senegal je označován za motor integračních snah v západní Africe.

Vztahy s EU se řídí rámcem dohody z Cotonou mezi EU a zeměmi ACP (Afrika, Karibik a Pacifik).

Podle hodnocení SB a MMF se Senegal daří vytvářet makroekonomickou stabilitu, která dává dobré předpoklady pro stabilní a dlouhotrvající hospodářský růst. Země je hodnocena (po Kapverdách, Nigérii, Pobřeží slonoviny a Ghaně) jako pátá nejrozvinutější ekonomika západní Afriky, avšak v celkovém hodnocení zemí byla dle HDP na hlavu v roce 2011 hodnocena až na 140. místě (1900 USD).

Těžební průmysl tvoří důležitou součást hospodářství. Senegal disponuje zásobami zlata (na severovýchodě země byla potvrzena naleziště zlata – první odhad hovoří o cca 13 tunách zlata) a železné rudy. Od roku 2003 probíhají průzkumy dalších lokalit a plánuje se zahájení těžby, ty však brzdí nedostatečná přepravní infrastruktura. JAR, Čína a USA zkoumají ložiska železné rudy. Oblast Faleme by byla schopna produkovat až 12 mil. tun železné rudy ročně. Byly též nalezeny ekonomicky zajímavé zásoby zirkonu, mramoru, žuly, mědi, chrómu a niklu.

Pozoruhodný je v posledních letech boom **ve stavebnictví**, když se primárně rozvíjí výstavba soukromých domů a vil. Investice do koupě pozemků a následné stavební činnosti jsou zřetelné jak v metropoli, tak na jižním pobřeží oceánu směrem od Dakaru. Sektor roste v posledních 5 letech o cca 10% p.a. Potvrzením trvající stavební konjunktury je otevření druhé cementárny v zemi. Vláda uskutečnila několik projektů na podporu vzniku malých a středních firem v oblasti stavebnictví, neboť předpokládá velký potenciál tohoto oboru z pohledu boje proti nezaměstnanosti. Správnost tohoto záměru potvrdil růst oboru též v letech 2009 a 2010, zejména díky rozsáhlým infrastrukturním projektům a dále rekonstrukci a výstavbě letišť, přístavů, turistických komplexů, ale i rezidenčních staveb a zlepšování městské infrastruktury. Dá se předpokládat, že tato sféra bude i v budoucnu prioritou vlády a podmínky pro investice a obchodní spolupráci budou tudíž více než výhodné.

Důležitou úlohu v senegalské ekonomice hraje nadále **zemědělský sektor**, který se na tvorbě HDP podílí zhruba 20 % a zaměstnává mezi 50 až 70 % pracujícího obyvatelstva. Zůstává však závislý na vnějších vlivech a jeho produkce tudíž značně kolísá. Existují rizika desertifikace, eroze půdy, vypasaných ploch, limitovaných zásob vody a přírodních katastrof. Vláda proto v roce 2008 spustila rozsáhlý a relativně úspěšný program GOANA směřující k zajištění potravinové soběstačnosti Senegalu. **Hlavními plodinami** jsou arašidy (jejich pěstování na cca 2 mil. ha se věnuje více než milión lidí), rýže (Senegal je

po Pobřeží slonoviny druhým největším producentem rýže v Africe), proso, kukuřice, čirok (tzv. „velbloud rostlinného světa“), bavlna a rajská jablka.

Rybolov zůstává klíčovou oblastí senegalského „zemědělství“ a dary moře tradiční vývozní komoditou. Zaměstnává cca 200 tis. osob, loví se ročně kolem 300 tis. tun ryb (Senegal se podílí 3% na světovém výlovu tuňáků). Existuje však riziko vyčerpání zdrojů a stále naléhavěji se projevuje nutnost investic do zpracovatelské oblasti.

Kvalita **služeb**, zejména telekomunikačních a bankovních, patří mezi nejlepší v oblasti západní Afriky. Od roku 2006 zaznamenává sektor pozoruhodný rozvoj i přesto, že sektor turistiky, jejíž rozvoj je prioritou vlády, silně podléhá konjunkturálním vlivům. V roce 2009 přesáhly služby 60% podíl na tvorbě HDP. Hlavními obory, které se zasloužily o růst v terciálním sektoru, byly doprava, již zmíněné telekomunikace a obchod.

Úroveň **infrastruktury** je v porovnání s ostatními zeměmi v regionu dobrá. Senegal má 20 letišť (z toho 9 s „betonovou“ plochou), 906 km železnic, 14 825 km silnic (z toho 4 806 km zpevněných). Jediné senegalské mezinárodní letiště - letiště Léopolda Senghora v Dakaru – je hlavním letišťem regionu západní Afriky, které využívá přes 20 leteckých společností.

Z hlediska mezinárodního obchodu je nejdůležitějším typem dopravy **doprava** námořní, která přepravuje až 95 % zboží směřujícího přes hranice Senegalu. Hlavním obchodním přístavem je Dakar, který je průběžně modernizován a jeho roční objem přepraveného zboží dosahuje cca 10 mil. tun. Je též hlavním přístavem pro sousední Maliskou republiku.

Hlavními obchodními partnery jsou vedle tradiční Francie (cca 13% podíl na celkové obchodní výměně Senegalu) i další země Evropské unie: Španělsko, Nizozemsko, Itálie a dále též USA. Mezi tradiční africké obchodní partnery patří Mali, Nigérie a Gambie. V posledních letech došlo k diverzifikaci obchodních partnerů a mezi významné tak patří i Čína, Indie či Thajsko.

Hlavními vývozními komoditami jsou ryby, arašidy, ropné produkty, fosfáty a bavlna. Mezi hlavní vývozní destinace patří Mali, Indie, Francie, Španělsko, Itálie a Gambie. Nově se od roku 2010 zvýšil vývoz textilních výrobků do USA, v návaznosti na US investice do textilního odvětví. **Dováženy jsou především** potraviny, nápoje, paliva, technologická zařízení, průmyslové stroje a vozidla. **Mezi hlavní dovozní partnery** Senegalu patří Francie, Nigérie, Brazílie, Thajsko, USA a Velká Británie.

Obchodu napomáhá v roce 1974 založená **Dakarská zóna volného obchodu** (Zone Franche Industrielle de Dakar - ZFID), jejíž statut byl prodloužen do roku 2016. V zóně však mohou od roku 1999 působit pouze ty firmy, které tam již mají sídlo - nové licence se nevydávají. V roce 1996 byl podepsán zákon o vytvoření zóny volného exportu. Společnosti, vyvíjející své aktivity v této zóně, musí exportovat 80 % své produkce, aby jim byla prominuta celá řada daní vztahujících se na "řadové" senegalské podniky (podniková daň, daň z cenných papírů vyjádřených v dividendách, daň z platů zaměstnanců). Další celní a daňové úlevy jsou senegalskou vládou zahraničním investorům poskytovány v případě rozvojových programů.

Senegal z pohledu rozvojových plánů

Ačkoliv Senegal je nezávislou zemí již od roku 1960, a za poslední rok postoupil v Doing Business ze 171 na 161 místo, hospodářství je závislé na zahraničních investicích a přímé zahraniční pomoci. Trpí obvyklými těžkostmi rozvojových zemí, v případě Senegalu poměrně vysokou mírou korupce, nedostatkem kvalifikovaných pracovníků i elektrické energie, špatně pracující administrativou, nedostatečným dopravním spojením či chaosem v otázkách vlastnictví půdy.

Rozdíl mezi oficiálními prohlášeními a praxí je i v rámci Afriky poměrně značný.

Základním oficiálním rozvojovým plánem Senegalu, jehož naplnění zůstává ovšem velkou výzvou, je **Plan Sénégal émergent (PSE) z února 2014**, jehož cílem je mj. dosažení 7 – 8% růstu. Předpokládá zavedení zásadních reforem v oblasti státního rozpočtu, vlastnictví půdy, energetiky a počítá s rozsáhlými investicemi.

Hlavními odvětvími senegalského hospodářství jsou: zemědělství, rybolov, těžba nerostné suroviny.

V roce 2014 vzrostla celková **zemědělská produkce** pouze o 1,5%. Produkce obilovin však klesla mezi lety 2013/14 o 17%, vzhledem k předcházejícím pěti letům, což staví Senegal mezi zeměmi Sahelu na první místo z hlediska států ohrožených potravinovou nejistotou, která se týká téměř milionu obyvatel. Velkou výzvou je dosažení soběstačnosti v pěstování rýže, k čemuž by mělo dojít v roce 2017.

Hlavními produkty jsou: proso, čirok, kukuřice, rýže, arašídy, ovoce.

Dalším důležitým zdrojem příjmů je **rybolov**, který představuje 2,3% HDP a zaměstnává 17% aktivní populace. Představuje 4. vývozní komoditu země. V poslední době je ohrožován především nadužíváním stávajících lovišť, což je často způsobeno pirátským rybolovem, kvůli muž Senegal údajně ročně přichází až o 230 mld €.

Senegal si slibuje velké finanční zdroje z **těžby nerostných surovin**. jedná se hlavně o fosfáty, zirkon, zlato, olovo a železo. V roce 2014 bylo ohlášeno nalezení ropných ložisek v moři poblíž hlavního města. Cesta ke jejich využití bude ovšem ještě dlouhá.

Turistika, o které se stále hovoří jako o jednom z hlavních potenciálních zdrojů příjmů, zaznamenala díky epidemii eboly obrovský propad. Z obvyklého počtu 700 tic. turistů/rok, jich v loňském roce přijelo pouze 200 tic. Investice a faktická státní podpora jsou rovněž velmi nízké.

Stěžejní překážku rozvoje představuje dotovaná výroba **elektrické energie**, způsobená monopolním postavením (zadlužené) státní společnosti Senelec (kapacita 580 MW – 2014). Podle odhadů chybí 25% energie. 91% elektrárén pracuje na naftu, cena 1KW je 0,27 €, tedy jedna z nejvyšší v regionu. To je způsobeno vysokou cenou pohonných hmot, nedostatečnými investicemi, špatnou údržbou stávající el. sítě, zastaralými technologiemi. Dodávky elektrické energie bývají často přerušovány, a to i v hlavním městě.

Stát tedy stále doplácí na výrobu energie částkou odpovídající 2% HDP. Jedním z řešení je i zavedení energetického mixu, včetně rozšíření sluneční energie. Stát spoléhá na zájem soukromých investorů. V roce 2017 by mělo být elektrifikováno 60% území.

Největším projektem současné doby je výstavba **nového letiště** vzdáleného 50 km od Dakaru, poblíž něj je plánována i výstavba obchodních center i bytových domů a dále podnikatelských zon se zvýhodněným daňovým a celním režimem. Náklady na výstavbu představují 350 mil. €, kapacita letiště je plánována na 3 mil. cestujících.

Dvě nové **lodě** posílí spojení mezi hlavním městem a dříve turistickou oblastí Casamance, umožní i dopravu ovoce a zeleniny.

[senegal-mapa-1007.jpg](#) (38,09 kB)

1.1. Oficiální název státu, složení vlády

Název státu:

- Senegalská republika, République du Sénégal
- Senegal, Sénégal

Složení vlády:

- Premiér - M. Mohammed Boun Abdallah DIONNE
- Ministryně zdravotnictví a sociálních věcí - Mme Awa Marie Coll SECK
- Ministr ozbrojených sil - M. Augustin TINE
- Ministr vnitra a veřejné bezpečnosti - M. Abdoulaye Daouda DIALLO
- Ministr spravedlnosti - M. Sidiki KABA
- Ministr zahraničních věcí a Senegalců v zahraničí - M. Mankeur NDIAYE
- Ministr hospodářství, financí a plánování - M. Amadou BA
- Ministr zemědělství a venkova - M. Papa Abdoulaye SECK

- Ministryně pro otázky žen, rodiny a dětí - Mme Mariama SARR
- Ministr pro obnovu měst a otázky bydlení - M. Diène Farba SARR
- Ministr pro místní samosprávu a rozvoj, mluvčí vlády - M. Oumar YOUM
- Ministr pro vodní hospodářství - M. Mansour FAYE
- Ministr průmyslu a hornictví - M. Aly Ngouille NDIAYE
- Ministr pro infrastrukturu a pozemní dopravu - M. Mansour Elimane KANE
- Ministr životního prostředí a udržitelného rozvoje - M. Abdoulaye BALDE
- Ministr pro vysoké školy a vědu - M. Mary Teuw NIANE
- Ministr pro národní vzdělávání - M. Serigne Mbaye THIAM
- Ministr obchodu, neformálního sektoru, spotřeby, pro podporu místních výrobků a středních a malých podniků - M. Alioune SARR
- Ministr rybolovu a mořského hospodářství - M. Oumar GUEYE
- Ministr spojů - M. Yaya Abdoul KANE
- Ministryně pro živočišnou výrobu - Mme Aminata MBENGUE NDIAYE
- Ministr cestovního ruchu a letecké dopravy - M. Abdoulaye DIOUF SARR
- Ministryně pro podporu investic a elektronizaci státní správy - Mme Khoudia MBAYE
- Ministr kultury a komunikace - M. Mbagnick NDIAYE
- Ministr práce, sociálního dialogu, profesionálních svazů a vztahů s institucemi - M. Mansour SY
- Ministryně energetiky a obnovitelných zdrojů - Mme Maimouna NDOYE SECK
- Ministr pro odborné vzdělávání a učňovské školství a řemesla - M. Mamadou TALLA
- Ministryně mládeže a občanského vzdělávání - M. Mame Mbaye NIANG
- Ministr sportu - M. Matar BA
- Ministr pro veřejnou správu, racionalizaci úředníků a obnovu veřejné správy - Mme Viviane Laure Elisabeth BAMPASSY
- Ministr pro africkou integraci, NEPAD a propagaci dobrého vládnutí - M. Khadim DIOP
- Ministr se zvláštním pověřením pro otázky rozpočtu u ministra hospodářství, financí a plánování - M. Birima MANGARA
- Ministr se zvláštním pověřením pro otázky mikrofinancování a solidární ekonomiky u ministryně pro otázky žen, rodiny a dětí - M. Moustapha DIOP
- Ministryně se zvláštním pověřením pro rekonstrukci předměstí u ministra pro obnovu měst a otázky bydlení - Mme Fatou TAMBEDOU
- Státní sekretář pro otázky Senegalců v zahraničí - M. Souleymane Jules DIOP
- Státní sekretář pro spolupráci zemědělských organizací - M. Moustapha Là ´ DIATTA
- Státní sekretář pro vodní zdroje na venkově - M. Diène FAYE
- Státní sekretář pro komunikaci - M. Yaxam MBAYE
- Státní sekretář pro železniční síť - M. Abdou Ndéné SALL
- Státní sekretář pro alfabizaci a národní jazyky - M. Youssou TOURE

Složení vlády ustavené 07.07.2014.

1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Rozloha:

- Rozloha: 196 722 km²
- Vodní plocha: 4 190 km²
- Délka pobřeží: 531 km
- Sousední země (délka hranic): Gambie (740 kmhranic), Guinea (330 km), Guinea-Bissau (338 km), Mali (419 km), Mauritánie (813 km)

Počet obyvatel, hustota na km², podíl ekonomicky činného obyvatelstva

- Počet obyvatel (2014): 13,5 mil. obyvatel

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva a jeho demografické složení

- Přírůstek (2014): 2,7 %
- Demografické složení (2013) – populace do 14 let: 42,7, do 15 – 64 let: 54,3 , nad 65 let: 2,9 %

Národnostní složení:

- Wolofové (43,3 %)
- Pularové (23,8 %)
- Sererové (14,7 %)
- Jolové (3,7 %)
- Mandinka (3 %)
- Soninko (1,1 %)
- Evropané a Libanonci (1 %)
- další (9 %)

Náboženské složení:

- islám (96 % obyv.)
- křesťanství (3,8 % - většinou římskokatolické)
- domorodá a jiná náboženství (0,2 %)

Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky:

- Úřední jazyk: francouzština
- Další jazyky: wolof (většinový), pular, jola, mandinka

1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Růst HDP %	2.1%	4.1%	2.1%	3.4%	3.5%	4.5%	4.6%
Nominální HDP na hlavu v €	753	776	812	828	840	859	885
Deficit v mld. FCFA		334	455	420	406	396	
Deficit v % k HDP		5.3%	6.7%	5,9%	5,4%	5,1%	4,5%
Inflace	-0.9%	1.3%	3,4%	1,4%	0,7%	1.5%	1,7%

Nezaměstnanost	10,2% BM	10.4% BM	10.3% BM	10.3% BM/25.7% ANSD		
----------------	----------	----------	----------	---------------------	--	--

Zdroj: MMF

Poznámky: Fixní kurz 1 EUR = 656 FCFA/XOF

1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Státní rozpočet

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Příjmy a "dary" v mld. FCFA		1 398	1 526	1 670	1 770	1 860	1989
Veřejné výdaje v % k HDP	26.7	27.2	29.1	29.1	28.2	29	28

Zdroj: MMF

Zdroje HDP

Zdroje HDP	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zemědělství, podíl na HDP	15.0%	15.2%	13.6%	14.7%	n/a	14%	-
Průmysl	20.6%	20.7%	21.6%	21.2%	n/a	19%	-
Služby	46.2%	45.4%	45.7%	45.5%	n/a	48%	-
Veřejná správa	18.2%	18.6%	19.1%	18.6%	n/a	7%	-

Zdroj: MF SN

1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Senegal patří do seznamu HIPC (*Heavily Indebted Poor Countries*) a ke konci roku 2007 se mu podařilo, v rámci tohoto programu, umazat ze dvou třetin bilaterální a multilaterální dluh a dluh soukromé sféry. Pařížský klub rozhodl o umazání celkové částky 488 milionů USD v období 2004 – 2010. Zmenšit multilaterální zadluženost napomáhá Senegal i iniciativa MDRI (*Multilateral Debt Relief Initiative*), z níž např. v únoru 2010 Dakar získal 137 milionu dolarů. Francie, kdysi největší bilaterální věřitel země, celý bilaterální dluh umazala ve třech fázích (1989, 1994 a 2004) a již není věřitelem.

Příznivý pokles zahraniční zadluženosti posledních let se zastavil a od roku 2009 opět roste – v roce 2012 dosáhla zahraniční zadluženost Senegalu cca 4,2 mld. USD, což představuje kolem 30 % HDP a je očekáván další nárůst v následujících letech. Nejdůležitějšími věřiteli jsou stále mezinárodní subjekty, i když jejich podíl pomalu klesá – v roce 2011 představoval multilaterální dluh 50 % zahraničního dluhu země.

Platební bilance

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Státní dluh v % k HDP MMF	34.6%	35.9%	40.5%	43.4%	45.9%	47.4%	50%
Veřejný dluh v % k HDP MMF	27%	27.5%	29.2%	31%	33.9%	35.4%	
Veřejné výdaje v % k HDP	26.7%	27.2%	29.1%	29.1%	28.2%	29%	28%
Celkové státní rezervy (zahrnuje zlato, \$ US) SB		2 047 480 435\$	1 945 652 263\$	2 081 616 878\$	2 253 099 055\$		
Obchodní bilance v mld. FCFA	-957,7	-950,	-1184	-1469	-1490	-1519	-1520
Obchodní bilance - BCEAO	-15.9% du PIB	-15% du PIB	-17.4% du PIB				
Export v mld. FCFA	990,1	1071,9	1237	1402	1404	1436	1510
Export - BCEAO	16.4% du PIB	16.9% du PIB	18.1% du PIB				
Import v mld. FCFA	-1947,8	-2022,4	-2421	-2871	-2893	-2955	-3030
Import - BCEAO	32.2% du PIB	31.8% du PIB	35.5% du PIB				

1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Bankovní systém s výrazným vlivem francouzského kapitálu, ale i vlastníků z jiných zemí (např. Maroka, či USA). Komerční banky nabízí tradiční služby spojené s mezinárodními platbami. Normy a

pravidla bankovního sektoru v Senegalu odpovídají mezinárodním standardům, banky poskytují běžné mezinárodní garance. Problémem je především pro začínající menší podnikatele nízká schopnost bank udělovat dlouhodobé a střednědobé úvěry. Rozvíjí se naopak úvěry soukromým osobám – zejména hypotéky, spotřební úvěry a úvěry na nákup nového vozu.

Spolehlivé vyřizování běžných bankovních operací se však v každodenním provozu může stát problémem. Veškeré úkony je třeba pečlivě kontrolovat, systém bankovníctví on line funguje velmi omezeně.

Střednědobé a dlouhodobé projekty ve veřejném sektoru jsou většinou financovány mezinárodními organizacemi (Světová banka, Africká rozvojová banka či orgány EU).

Hlavní banky v Senegal:

Cmpagnie Bancaire de l'Afrique de l'Ouest (CBAO) (Groupe Attijariwafa Bank)

1, Place de l'Indépendance, BP 129

Dakar, Sénégal

Tel: (+221) 33 839-96-96

Fax: (+221) 33 823 20 05

E-mail: cbao@cbao.sn

Web: www.cbao.sn

Crédit du Sénégal (Groupe Attijariwafa Bank)

Bld Elhadji Djily MBAYE X Rue HUART

BP 56 DAKAR (SENEGAL)

Tel : (221) 849 00 00

Fax: (221) 823 84 30

E-mail: cs_senegal@creditdusenegal.com

Web: www.creditdusenegal.com

Citibank

2, place de l'Indépendance, BP 3391, Dakar, Sénégal

Tel: (+221) 33 849-11-11

Fax: (+221) 33 823 88 17

web: www.citibank.com/citi/global/sen.htm

Ecobank

Km5, Avenue Cheikh Anta DIOP

BP 9095 Dakar

Tel:(221) 33 859 99 99

Fax:(221) 33 859 99 98

E-mail: ecobanksn@ecobank.com

Banque Internationale Pour le Commerce et l'Industrie du Sénégal (BICIS)

2, avenue L. S. Senghor, BP 392, Dakar, Sénégal

Tel: (+221) 33.839.03.90 / 33.839.03.91 / 33.839.03.92

Fax: (+221) 33 823 37 07

E-mail : bicis@bnpparibas.com

Web: www.bicis.sn

Société Générale de Banques (SGBS)

19, avenue L. S. Senghor, BP 323, Dakar, Sénégal

Tel: (+221) 33 839-55-00

Fax: (+221) 33 823 90 36

web: www.sgbs.sn

Bank of Africa

4, Avenue Léopold Sédar Senghor, BP 1992 RP, Dakar

Tel: (+221) 33 849 62 40

Fax: (+221) 33 842 16 67

Email: information@boasenegal.com

Western Union (více než 800 poboček v celém Senegal)
V Dakaru např. na pobočce SGBS, CBAO, pošty atp.
web: <http://senegal.westernunion.com>

1.7. Daňový systém

Od roku 2000 zavedl Senegal v rámci integrace UEMOA nový, zjednodušený daňový systém. Cílem je větší transparentnost daňového systému a jeho snazší aplikovatelnost. Daňový systém je inspirován francouzským modelem.

Po přijetí daňové reformy koncem roku 2012 je daň z příjmu právnických osob pro rok 2013 stanovena na 30 %. U fyzických osob zůstala zachována progresivní daňová sazba pohybující se od 0 do 40 %, přičemž byla zvýšena hranice příjmu pro nulovou sazbu a zároveň snížena daňová zátěž pro nejvyšší příjmové skupiny (z 50 na 40 %). Daň z přidané hodnoty (TVA) je uvalena na dodávky zboží, poskytování služeb a dovoz zboží do Senegal. Základní sazba daně činí 18 %, přičemž daň ve snížené výši 10 % je aplikována na ubytování a stravování v cestovním ruchu a některé vybrané produkty. Rovněž jsou uplatňovány další spotřební daně (např. 40% na alkohol, 40-45% na cigarety apod.).

Informace o senegalském daňovém systému (ve FJ) lze nalézt na webových stránkách senegalského ministerstva financí: www.finances.gouv.sn kapitola Services aux usagers. Kvalitním informačním zdrojem jsou i stránky ředitelství daní ministerstva financí www.impotsetdomaines.gouv.sn, a také www.douanes.sn.

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Zahraniční obchod Senegalu je trvale v deficitu, což je dáno závislostí Senegalu na dovozu za zahraničí, a to i v případě potravinářských produktů.

2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Senegal má dlouhodobě výrazně negativní obchodní bilanci, byť se mu daří postupně zvyšovat objem vývozu (především díky nárůstu vývozu kyseliny fosforečné, zlata a cementu). Komoditní struktura exportu je málo diverzifikovaná a je tvořena především ropnými produkty, kyselinou fosforečnou, rybami a mořskými plody, arašídovým olejem, cementem, bavlnou a nověji také zlatem. Vývoz zemědělských produktů je také v čase proměnlivý v závislosti na sklizni, která se do značné míry odvíjí od exogenních faktorů. Na druhé straně je země závislá na dovozu ropných produktů, strojů a zařízení a potravin (např. rýže).

Zahraniční obchod Senegalu

Zahraniční obchod	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Obchodní bilance v mld. FCFA	-957,7 (-15.9% du PIB)	-950,5 (-15% du PIB)	-1184 (-17.4% du PIB)	-1469	-1490	-1519	-1520
Export v mld.FCFA	990,1 (16.4% du PIB)	1071,9 (16.9% du PIB)	1237 (18.1% du PIB)	1402	1404	1436	1510
Import v mld. FCFA	-1947,8 (32.2% du PIB)	-2022,4 (31.8% du PIB)	-2421 (35.5% du PIB)	-2871	-2893	-2955	-3030

Zdroj: BCEAO

Fixní kurz 1 EUR = 656 FCFA/XOF

2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Hlavním obchodním partnerem Senegalu je tradičně Francie, ostatní země EU mají podstatně slabší obchodní vazby. Mezi tradiční africké obchodní partnery patří Mali, kam směřuje cca 14 % senegalského exportu, Nigérie, Pobřeží Slonoviny či Gambie. V posledních letech došlo k diverzifikaci obchodních partnerů a mezi významné partnery zahraničního obchodu Senegalu tak patří i Indie (vývoz především kyseliny fosforečné, celkově do Indie směřuje přes 12 % senegalského exportu), Čína (dovoz aut a strojů), Thajsko (dovoz rýže) či Švýcarsko (vývoz zlata, Švýcarsko je nyní dokonce druhou hlavní destinací senegalského vývozu s 13,5% podílem na celkovém exportu).

Hlavním regionem senegalského **vývozu** je Afrika (cca 43 % objemu vývozu v roce 2012, zejména Mali), kam ze Senegalu směřuje především cement a ropné produkty. Vývoz do evropských zemí (zejména

Francie a nově též Švýcarska) představuje 27 % objemu vývozu (pozn. vývoz jen do zemí EU činí 13 % senegalského exportu) – jedná se především o vývoz zlata, ryb a mořských plodů. V posledních letech silně posiluje vývoz do asijských zemí (cca 20,4 % vývozu v roce 2012) – především kyseliny fosforečné do Indie.

Struktura vývozu dle jednotlivých zemí je z hlediska hlavních destinací za posledních 5 let relativně stálá – dominuje jí Mali, Švýcarsko a Indie, následování Francií. V roce 2012 dynamicky vzrostl vývoz do Spojených arabských emirátů (zlato).

Vývoz ze Senegalu – 5 nejvýznamnějších destinací

	Podíl na celkovém vývozu (%)
Mali	13,8
Švýcarsko	13,5
Indie	11,8
Spoj. arab. emiráty	4,9
Francie	4,5

Zdroj: ANSD

Z hlediska **dovozu** pochází největší objem zboží z evropských zemí – tradičním hlavním dodavatelem je Francie (16 % importu). Evropský dovoz se skládá hlavně z paliv, strojů a zařízení, vozidel a obilovin. Necelá čtvrtina dovezeného zboží pak pochází z Asie (22 %), kolem 21 % zboží je dováženo z Afriky (zejména ropa z Nigérie) a cca 9,5 % z Ameriky.

V rámci dovozu je z hlediska dlouhodobé perspektivy a objemu jednoznačně nejdůležitějším senegalským partnerem Francie, která zemi dodává jak přístroje, tak potraviny. Kromě ostatních tradičních evropských partnerů (Španělska, Velké Británie či Nizozemska) se v posledních letech posílila dovozní pozice Číny, USA či Thajska. V roce 2012 se rovněž výrazně navýšil dovoz z Indie (rýže).

Dovoz do Senegalu – 5 hlavních zdrojových zemí

	Podíl na celkovém dovozu (%)
Francie	16,2
Nigérie	12,9
Indie	6,3
Čína	6,2
Velká Británie	4,6

Zdroj: ANSD

Hlavní importéři senegalského zboží

Přehled největších dovozců

2.3. Komoditní struktura

Komoditní struktura

Hlavní produkty senegalského vývozu:

- Ropné produkty, kys. fosforečná, zlato, cement, rybolov, výrobky z arašídů, cigarety, čerstvá zelenina, balvna a bavlněné látky, sůl, fosfáty

Hlavní produkty dovozu do Senegalu:

- ropné produkty, surová ropa, stroje a zařízení, obilné produkty, dopravní stroje a součástky, kovy a kovová zařízení, oleje a tuky, mléčné produkty, ovoce a zelenina, papír a karton, cukr a cukrové produkty, vlákna a látky, nápoje a tabák.

Komoditní struktura zboží dovážného z EU do Senegalu

Komoditní struktura zboží vyváženého ze Senegalu do EU

2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

V roce 1974 vznikla zvláštním zákonem cca 18 km od Dakaru tzv. ZFID (*Zone Franche Industrielle de Dakar*). Jedinou podmínkou lokalizace firmy bylo 80 % produkce směřovat na export - výměnou bylo nabídnuto např. osvobození od platby daně z podnikání. Statut zóny byl prodloužen do roku 2016, avšak od roku 1996 zde mohou operovat pouze ty firmy, které zde již mají sídlo – nové licence se nevydávají.

V roce 1991 byly uzákoněny tzv. *points francs* (speciální ekonomická centra) – jednalo se de facto o rozšíření výše principu dakarské zóny do celého Senegalu. Tento statut mohly získat jednotlivé podniky, pokud alespoň 60 % jejich produkce směřovalo na export. I toto opatření bylo jen přechodné a od 1995 bylo ukončeno vydávání nových certifikátů – platnost původních také zůstala až do roku 2016. V roce 2003 se jednalo o 13 podniků s tímto statutem, převážně operujících v oblasti zpracování ryb.

Od roku 1995 byly uzákoněny nové speciální statuty – tzv. *Entreprise Franche d'exportation* (speciální exportní podniky) pro firmy, u nichž alespoň 80 % obrátu/produkce bude realizováno vývozem a působí v průmyslu, zemědělství či telekomunikacích. Nabízené výhody jsou např. jednotná daň z podnikání ve výši 15 %, osvobození od platby daní z mezd zaměstnanců, bezdaňový nákup materiálu, osvobození dovozu a vývozu od cel a poplatků aj. Žádost o tento statut je možné adresovat agentuře APIX. [Další informace](#).

V roce 2007 byl uzákoněn vznik *Zone Economique Spéciale Intégrée* (speciální integrované ekonomické zóny), jejímž řízením byla pověřena agentura APIX. Podniky působící v zóně by měly být zproštěny od dovozních cel, DPH i daně z podnikání. První zónou by měla být *Zone Economique Spéciale Intégrée de Dakar (DISEZ)* – plánovaná na 718 ha s vizí na rozšíření až na 10 000 ha cca 40 km jižně od Dakaru, poblíž rozestavěného nového letiště. Zóna měla být vybudována v roce 2008 společností ze Spojených arabských emirátů JAFZA (pobočka Dubaï Port World). Zóna je v současné době stále ve výstavbě.

2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Mezi lety 2005 a 2008 se výše přímých zahraničních investic v zemi výrazně posílila, ovšem rok 2009 přinesl, jako pro většinu afrických zemí, významné meziroční snížení v důsledku světové krize. Následně však došlo k obnovení přílivu PZI - v roce 2012 je příliv PZI odhadován na 338 mil. USD.

V Senegal jsou nejsilněji zastoupeni francouzští investoři. Ve sféře průmyslu lze nalézt libanonské investice (potravinářství, textil, chemické a plastové výrobky apod.). V zemi působí švýcarská potravinářská firma Nestlé. Dalšími investory jsou firmy z Německa, Japonska, Jižní Koreje či Švýcarska.

Ve fosfátovém průmyslu jsou zejména od roku 2008 aktivní indiští investoři. Výrazně posílily také americké investice. V posledních letech se Senegalem aktivně ekonomicky spolupracuje (formou donorských půjček) také Čína a roste také zájem států z Arabského zálivu (Saúdská Arábie, Spojené arabské emiráty).

Přímé zahraniční investice do Senegalu (v mil. USD)

	2010	2011	2012	2013
PZI	266	338	338	338

Zdroj: UNCTAD

Zajímavou informací je fakt, že podle údajů MMF, převažují finanční prostředky, které Senegalci žijící v zahraničí zasílají svým rodinám, přibližně 4x objem přímých zahraničních investic.

2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Současný Senegal klade důraz na přilákání zahraničních investorů. S tímto cílem byla v roce 2000 založena agentura na podporu investic (APIX). Dalším počinem v tomto směru bylo zřízení Prezidentské rady pro investice, jejíž členové, investoři domácí i zahraniční, mají za cíl vytvořit pro senegalskou administrativu soubor doporučení pro zlepšení investičního klimatu v zemi.

V Senegal v zásadě neexistují legislativní omezení ani diskriminační opatření vůči zahraničním investorům. Bližší informace o podmínkách investování poskytuje [agentura APIX](#) na svých webových stránkách.

Investiční pobídky se řídí Investičním zákoníkem. Vztahují se zejména na investice v tzv. prioritních odvětvích – tj. v zemědělství, cestovním ruchu, rybolovném průmyslu, telekomunikacích a zdravotnictví. Další informace na [webu agentury APIX](#).

Další výhody pro případné investice zaměřené na export zboží ze Senegalu nabízí série opatření podporujících vývoz – zejména status *Entreprise Franche d'exportation* - blíže viz kapitola 6.6.

Senegal neuplatňuje žádná omezení na pohyb kapitálu ze a do země, pokud je prováděn ve směnitelné měně. Limity na směnu XOF existují pouze pro Senegalce individuálně cestující do zahraničí. Pohyb kapitálu prostřednictvím bankovních operací se jeví jako rychlý a bezproblémový.

Nejperspektivnější odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Mezi perspektivní odvětví senegalského trhu patří těžební sektor, konkrétně zlato či fosfáty. Do této sféry by patřily i možnosti dodávek strojů a těžebních a zpracovatelských metod.

Velké investice se dají orientovat na tzv. „velké (*infrastrukturní*) projekty“, které propaguje a zadává státní kancelář na podporu investic APIX.

Energetické společnosti Senelec dlouhodobě chybí investice – zajímavé jsou v tomto ohledu projekty na elektrifikaci venkova či postupné nahrazování starých elektráren a elektrických rozvodů moderními.

V souvislosti s rozvojem cestovního ruchu (jedna z prioritních oblastí vládních programů na ekonomický rozvoj), včetně např. konferenční turistiky, lze příležitosti nalézt v oblasti stravování a ubytování. Perspektivní mohou být také investice do sektoru zdravotnictví.

V oblasti rozvojové spolupráce lze do budoucna předpokládat možnost realizace menších a středních lokálních projektů, jejichž cílem bude snížení chudoby místního obyvatelstva. V této sféře lze uvažovat i o projektech malých vodních elektráren a úpravě vody.

Rizika investování v teritoriu

Hlavními rizikovými faktory investování v Senegalu je nižší právní ochrana, korupce a pomalá práce úřadů. Dále je třeba počítat s jistou netransparentností legislativních pravidel. Rovněž se jedná o chudou zemi s nedostatečně rozvinutou infrastrukturou. V praktické rovině se lze setkat s přerušováním dodávek elektrické energie či nízkou produktivitou podniků.

3. Vztahy země s EU

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

I když se Senegal v poslední době snaží diverzifikovat své zahraniční vazby, je EU je pro Senegal stále zřejmě nejdůležitějším partnerem a největším poskytovatelem rozvojové pomoci.

3.1. Zastoupení EU v zemi

Zastupitelský úřad v Senegalu mají tyto evropské země:

- Francie, Velká Británie, Německo, Lucembursko, Belgie, Španělsko, Portugalsko, Rakousko, Itálie, Rumunsko a Nizozemsko.

3.2. Obchodní vztahy země s EU

Export do zemí EU má v poslední době sestupnou tendenci, v letech 2012/13 zaznamenal úbytek o 6,8%.

Import z Evropy (2,2 mld. €) naopak mírně roste.

Důležitým nástrojem spolupráce se má stát **Dohoda o ekonomickém partnerství** mezi EU a CEDEAO (Hospodářské společenství západoafrických států), která byla oficiálně přijata 10.7. 2014. Pro vstup v platnost je potřebná její ratifikace všemi smluvními státy.

Od roku 2009 docházelo k růstu obchodní výměny mezi EU a Senegalem – ve vývozu i dovozu. Např. v roce 2011 bylo 33% obrátu obchodu realizovaného s EU (dále 7% s Mali a 5,4% s Nigérií), 43% senegalského dovozu je z EU a Senegal do EU vyváží 16%. Senegalský vývoz má potenciál na evropském trh a představuje významnou příležitost pro rozvoj. V roce 2011 EU vyvezla zboží v hodnotě 407 mil. EUR a dovezla za 2,7 mil EUR (v roce 2010 pak EU vyvezla 2,2 mld. USD a dovezla za 0,3 mld. USD).

Hlavní dovozní položky jsou: minerální paliva, mazadla a příbuzné materiály (47%), stroje a dopravní prostředky (17%), potraviny a živá zvířata (12%). Senegalský **vývoz do EU** se skládá z: potravinářských výrobků (65%), tuků a olejů živočišného a rostlinného původu vosky (13%).

3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

EU je největším poskytovatelem rozvojové pomoci. Během **10. FEDu** poskytla Senegalu 340 mil. €. Hlavními oblastmi, do nichž pomoc směřovala, byly projekty na zlepšení regionálního a obchodního spojení, úpravu vody, podporu občanské společnosti a boj s chudobou.

Vztahy Senegalu s EU se řídí rámcem dohody z Cotonou mezi EU a zeměmi ACP (Afrika, Karibik a Pacifik). Strategie spolupráce je založena na dvou hlavních programech: NEPAD a DSRP (strategický dokument boje proti chudobě). 10. kolo EDF vyčlenilo v roce 2008 celkem 315,8 mil. EUR. Z nich v rámci „Obálky A“ je vyčleněno 288 mil. EUR na programové účely (boj proti chudobě -150 mil. EUR, regionální a obchodní integrace - 75 mil. EUR a sanaci státní správy - 40 mil. EUR. Zbývající částka „Obálka B“ ve výši 27,8 mil. EUR byla vyčleněna jako záloha na řešení nepředvídatelných událostí (vyrovnání nestabilních příjmů z vývozu či jako podpora mezinárodních iniciativ v oblasti vymazání senegalského dluhu).

Senegal je i nadále příjemcem financí z **11. Evropského rozvojového fondu**.

- Celkové náklady – 200 mil. € pro léta 2014 – 2017
- Reforma demokratického vládnutí: justice 10 mil., prevence destabilizačních faktorů 10 mil.
- Rozvoj udržitelného zemědělství a potravní bezpečnosti: sektoriální politika 105 mil., elektrifikace venkova 15 mil., potravní bezpečnost a zlepšení výživy 25 mil.

-
- Vodní hospodářství: sektorová politika 45 mil., zdroje vody na venkově 20 mil.
 - Ostatní: podpora občanské společnosti 5 mil., další drobné projekty 5 mil.

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

Z hlediska obchodní výměny je Senegal čtvrtým obchodním partnerem ČR mezi subsaharskými zeměmi. Vzájemná obchodní výměna má trvale rostoucí tendenci.

4.1. Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

	Vývoz			Dovoz			Obrat			Saldo
	Kč	poř.	Index	Kč	poř.	Index	Kč	poř.	Index	Kč
1993	21 255	124.	-	661	156.	-	21 916	131.	-	20 594
1994	16 070	129.	75,6	1 830	138.	276,9	17 900	135.	81,7	14 240
1995	41 242	116.	256,6	8 988	120.	491,1	50 230	122.	280,6	32 254
1996	31 728	118.	76,9	20673	113.	230,0	52 401	124.	104,3	11 055
1997	37 565	109.	118,4	2 533	143.	12,3	40 098	126.	76,5	35 032
1998	32 513	118.	86,6	6 663	133.	263,0	39 176	132.	97,7	25 850
1999	26 554	125.	81,7	2 400	149.	36,0	28 954	142.	73,9	24 154
2000	34 534	123.	130,1	4 504	142.	187,7	39 038	140.	134,8	30 030
2001	25 792	134.	74,7	6 412	134.	142,4	32 204	143.	82,5	19 380
2002	40 385	119.	156,6	1 427	158.	22,3	41 812	137.	129,8	38 958
2003	36 685	115.	90,8	10 544	126.	738,9	47 229	129.	113,0	26 141
2004	97 609	109.	266,1	18 051	130.	171,2	115 660	120.	244,9	79 558
2005	45 044	124.	46,1	21 751	126.	120,5	66 795	134.	57,8	23 293

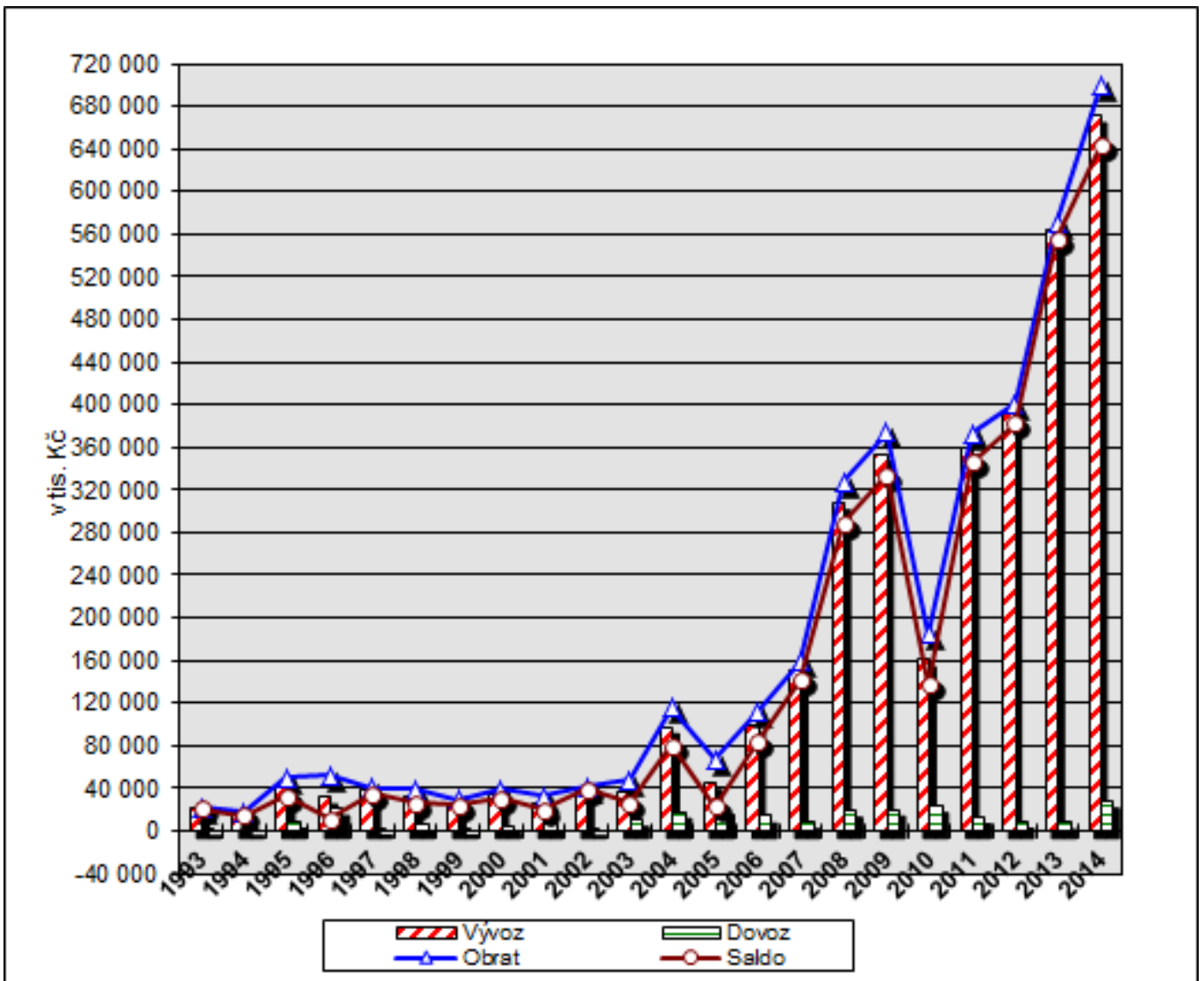

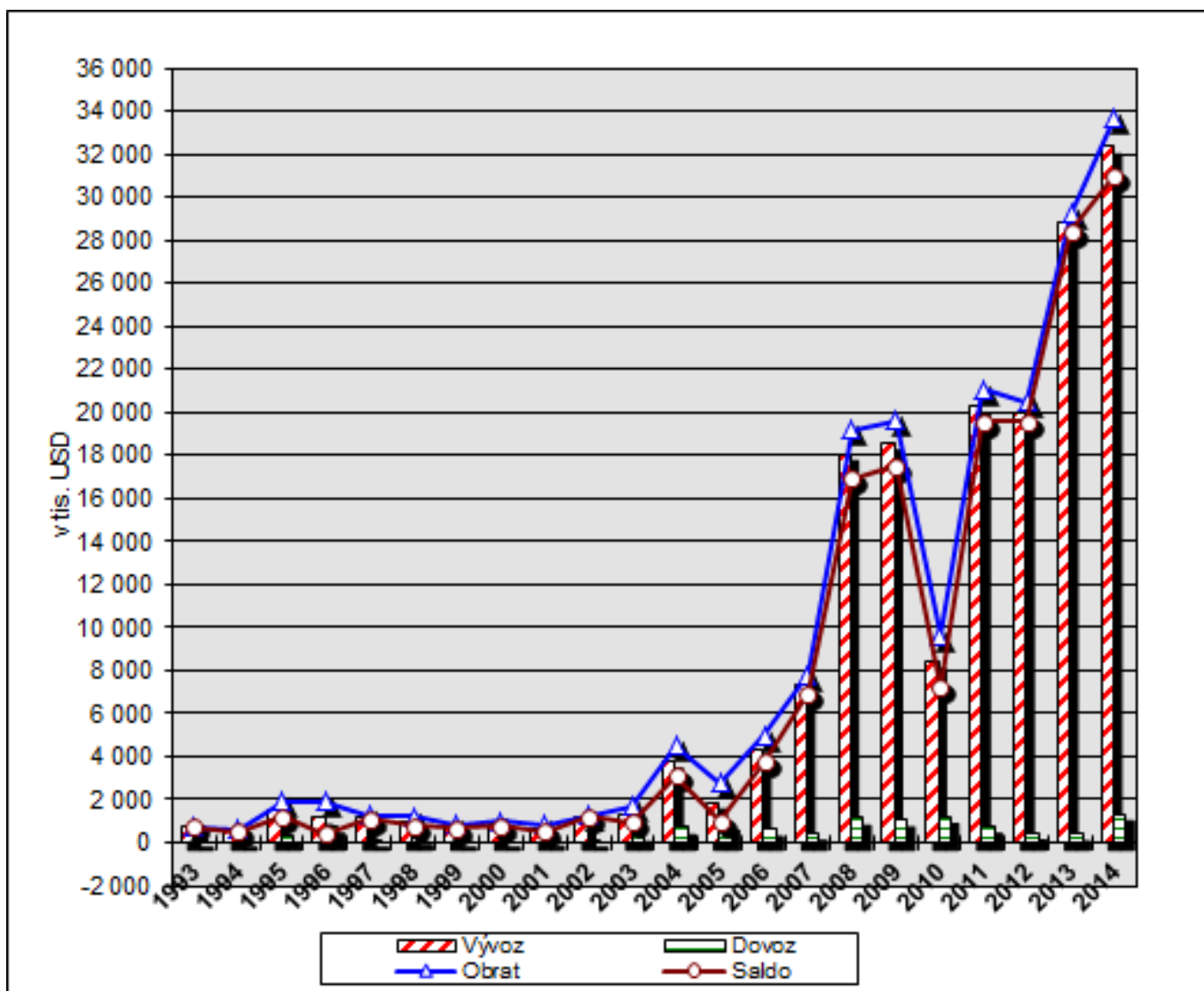
2006	98 625	114.	219,0	14 091	143.	64,8	112 716	128.	168,7	84 534
2007	149 874	110.	152,0	8 655	152.	61,4	158 529	124.	140,6	141 219
2008	307 952	96.	205,5	19 336	131.	223,4	327 288	109.	206,5	288 616
2009	353 891	90.	114,9	20 274	126.	104,9	374 165	102.	114,3	333 617
2010	160 849	109.	45,5	23 332	124.	115,1	184 181	117.	49,2	137 517
2011	359 514	96.	223,5	13 387	139.	57,4	372 901	105.	202,5	346 127
2012	391 895	99.	109,0	8 900	152.	66,5	400 795	111.	107,5	382 995
2013	563 437	86.	143,8	7 840	151.	88,1	571 277	100.	142,5	555 597
2014	670 935	86.	119,1	27 906	132.	355,9	698 841	103.	122,3	643 029
2014/ I-III	167 175	86.	-	16 859	108.	-	184 034	96.	-	150 316
2015/ I-III	198 652	83.	118,8	9 273	125.	55,0	207 925	96.	113,0	189 379

	Vývoz			Dovoz			Obrat			Saldo
	USD	poř.	Index	USD	poř.	Index	USD	poř.	Index	USD
1993	729	124.	-	23	156.	-	752	131.	-	706
1994	558	129.	76,5	64	138.	278,3	622	135.	82,7	494
1995	1 554	116.	278,5	339	120.	529,7	1 893	122.	304,3	1 215
1996	1 169	118.	75,2	762	113.	224,8	1 931	124.	102,0	407
1997	1 184	109.	101,3	80	143.	10,5	1 264	126.	65,5	1 104
1998	1 008	118.	85,1	207	133.	258,8	1 215	132.	96,1	801
1999	767	125.	76,1	69	149.	33,3	836	142.	68,8	698
2000	895	123.	116,7	117	142.	169,6	1 012	140.	121,1	778

2001	678	134.	75,8	169	134.	144,4	847	143.	83,7	509
2002	1 234	119.	182,0	44	158.	26,0	1 278	137.	150,9	1 190
2003	1 300	115.	105,3	374	126.	850,0	1 674	129.	131,0	926
2004	3 798	109.	292,2	702	130.	187,7	4 500	120.	268,8	3 096
2005	1 881	124.	49,5	908	126.	129,3	2 789	134.	62,0	973
2006	4 362	114.	231,9	623	143.	68,6	4 985	128.	178,7	3 739
2007	7 380	110.	169,2	426	152.	68,4	7 806	124.	156,6	6 954
2008	18 078	96.	245,0	1 135	131.	266,4	19 213	109.	246,1	16 943
2009	18 570	90.	102,7	1 064	126.	93,7	19 634	102.	102,2	17 506
2010	8 417	109.	45,3	1 221	124.	114,8	9 638	117.	49,1	7 196
2011	20 325	96.	241,5	757	139.	62,0	21 082	105.	218,7	19 568
2012	20 012	99.	98,5	454	152.	60,0	20 466	111.	97,1	19 558
2013	28 798	86.	143,9	401	151.	88,3	29 199	100.	142,7	28 397
2014	32 340	86.	112,3	1 345	132.	335,4	33 685	103.	115,4	30 995
2014/ I-III	8 058	86.	-	813	108.	-	8 871	96.	-	7 245
2015/ I-III	8 092	83.	100,4	378	125.	46,5	8 470	96.	95,5	7 714

4.2. 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota USD (tis.)	Podíl v %
652	Tkaniny bavlněné tkané (ne úzké a speciální)	26 062	79,0
641	Papír a lepenka	3 914	11,9
752	Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní	1 271	3,9

848	Doplňky oděvní z mater. ne textilního, pokrývky hlavy	880	2,7
562	Hnojiva umělá (ne hnojiva strojená surová)	174	0,5
728	Stroje, zařiz. ost. pro určitá odvětví průmyslu, díly	100	0,3
764	Zařízení telekom., přísluř. přístrojů pro záznam, reprodukc. zvuku, obrazu	84	0,3
813	Výrobky techniky osvětlovací jn.	75	0,2
699	Výrobky z kovů základních jn.	56	0,2
581	Trubky, potrubí a hadice z hmot plastických	39	0,1
	Celkem TOP 10	528	99,0
	Celkem	32 984	

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota USD (tis.)	Podíl v %
54	Zelenina čerstvá, chlazená, zmrazená ap., kořeny, hlízy aj.	903	33,2
57	Ovoce a ořechy (ne olejnaté) čerstvé, sušené	170	6,2
657	Příze speciální, textilní materiály speciální ap. výr.	110	4,0
278	Minerály surové ost. (jíl, grafit, kaolin, křemen ap.)	102	3,7

776	Elektronky, rentgenky, diody, tranzistory ap., díly	24	0,9
56	Zelenina, kořeny a hlízy upravené, konzervované jn.	22	0,8
697	Potřeby pro domácnost z kovů obecných jn.	15	0,6
841	Oděvy a prádlo pánské, chlapecké (ne pletené, háčk.)	4	0,1
34	Ryby čerstvé (živé, zabité), chlazené nebo zmrazené	4	0,1
764	Zařízení telekom., přísluř. přístrojů pro zázp., reprodu. zvuku, obrazu	3	0,1
	Celkem TOP 10	1357	49,8
	Celkem	2723	

4.3. Vzájemná výměna v oblasti služeb

V současnosti není zastupitelskému úřadu ČR známa žádná česko-senegalská firma fungující na bázi výměny služeb.

4.4. České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

V současnosti není zastupitelskému úřadu ČR v Rabatu známa žádná česko-senegalská firma fungující na bázi joint-ventures.

4.5. Smluvní základna mezi oběma státy

- Obchodní dohoda (vstoupila v platnost v roce 1996) byla ukončena vstupem ČR do EU, tj. ke dni 1.5.2004, vzhledem ke společné unijní obchodní politice se její renegotiace nebude realizovat.
- Dne 21.7.2011 bylo v Praze podepsáno Memorandum o porozumění mezi Ministerstvem zahraničních věcí ČR a Ministerstvem zahraničních věcí Senegalu.
- Dne 29.11.2011 bylo v Dakaru podepsáno Memorandum o porozumění mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR a Ministerstvem obchodu Senegalu.
- Dne 21.5. 2015 bylo podepsáno Memorandum o porozumění mezi ministerstvy životního prostředí.
- Byla zahájena jednání o Dohodě na zamezení dvojího zdanění.
- Obě strany projeví zájem na podepsání Smlouvy na ochranu investic.

4.6. Zahraniční rozvojová spolupráce

Dle Koncepce zahraniční rozvojové (ZRS) spolupráce na období 2010-2017, kterou schválila v květnu 2010 vláda, nepatří Senegal (ani žádná ze zemí západní Afriky) mezi prioritní země české ZRS. V teritoriu proto neprobíhají žádné velké rozvojové projekty v gesci České rozvojové agentury.

Menší rozvojové aktivity jsou nicméně podporovány prostřednictvím tzv. malých lokálních projektů (MLP) realizovaných místními subjekty v gesci příslušného ZÚ. V Senegalu byly realizovány následující MLP:

	Název projektu	Realizátor	Rozpočet (Kč)
2014	Škola česko-senegalského přátelství se rozvíjí	Groupe Scolaire KER SEEX-YI/KELETHIO	219 258
2013	Škola hrou v Dakaru	Groupe Scolaire KER SEEX-YI/KELETHIO	100 952
2013	Podpora chráněných ploch v Senegal	Ředitelství Senegalského národního parku	124 303
Celkem			444 513

Od roku 2014 ČR znovu poskytuje stipendia pro studium, na akademický rok 2015/2016 byla Senegal nabídnuta 2 vládní rozvojová stipendia.

Grantová agentura Akademie věd ČR podpořila výzkumný projekt (2004 – 2008) zaměřený na studium biodiverzity, který byl realizován zejména v národním parku Niokolo Koba v Senegal.

V letech 2007 – 2009 realizovala Česká zemědělská univerzita projekt „Podpora národních parků Senegal“ (rozpočet 6,6 mil. Kč), konkrétně „Chov antilop Derbyho“, zahájený již v roce 2000. Tento projekt, který je nejdelším existujícím projektem ČR v Senegal, je ojedinělý konzervační projekt na záchranu antilopy Derbyho (ve stejném duchu jako záchrana koně Převalského), která je v červené knize kriticky ohrožených zvířat. Za 15 let své existence dosáhl úctyhodných výsledků, když z původních posledních jedinců žijících v Národním parku Niokolo Koba se podařilo zvířata přemístit do dvou rezervací (Bandia a Fathala) spravovaných soukromými investory. Z šesti původních zvířat převezených do Bandie jsou dnes díky řízenému křížení dvě stáda čítající 56 resp. 25 zdravých jedinců. Pro určení jejich stavu v NP probíhá sčítání v režii Derbyho a ve spolupráci se senegalským MŽP.

Kromě ČZU, která projekt trvale logisticky i finančně podporuje, získávají členové týmu finance pomocí grantů a na jejich aktivity přispělo v minulosti také MŽP a MZV. Díky práci Derbyho získává ČZU tímto způsobem RIV (Rejstřík informací o výsledcích, součást informačního systému výzkumu) body za rozsáhlou publikační činnost, projekt se stává tématem studentských prací a umožňuje i vykonání praxe v terénu. S cílem dosáhnout alespoň základního stupně formalizace této spolupráce bylo 21.5.2015 podepsáno MoU mezi MŽP ČR a SN.

V letech 2008 – 2009 podpořila ČR úhrnnou částkou 1,5 mil. Kč zapojení Charity ČR do trilaterálního projektu cíleného na podporu žen (PROFEMME: Women Promotion in Tambacounda Diocese).

V roce 2003 poskytla ČR Senegal humanitární pomoc ve formě vakcín proti epidemii žluté zimnice. Na likvidaci náletů přemnožené populace sarančat v severní a západní Africe v roce 2004 poskytla ČR prostřednictvím FAO v rámci humanitární pomoci 1 mil. Kč.

Humanitární pomoc poskytla ČR do Senegalu naposledy v roce 2008 se záměrem zmírnit negativní dopady vysokých cen potravin na výživu obyvatelstva. Pomoc ve výši 3 mil. Kč realizoval Světový potravinový program (WFP).

Do zemí západní Afriky a Sahelu věnovala ČR v letech 2008-2014 humanitární pomoc v celkové výši 17 mil. Kč. Šlo zejména o reakci na podvýživu v důsledku opakovaného sucha i místních konfliktů (Burkina Faso, Čad, Mali, Niger, Pobřeží Slonoviny), v roce 2014 pak o reakci na epidemii eboly, kdy ČR částkou 8,85 mil. Kč i materiální pomocí v hodnotě 4,14 mil. Kč podporovala centra primární péče v Guineji, Libérii a Sieře Leone.

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

- 5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)
- 5.2. [Kalendář akcí](#)

Analýza silných a slabých stránek z úhlu pohledu ČR (SWOT)

Silné stránky

- dlouhodobá vývozní tradice zainteresovaných českých podniků, zájem dalších firem o senegalský trh;
- dobré jméno ČR v očích senegalské odborné veřejnosti a dobrá reputace tradičních českých výrobků mezi spotřebiteli;
- profil české ekonomiky korespondující s potřebami senegalského trhu;
- schopnost nabídnout řešení v celé řadě klíčových oblastí, včetně těžebního, stavebního průmyslu, tradiční a obnovitelné energetiky, řešení dopravní infrastruktury (od leteckého provozu po budování kolejové dopravy), schopnost dodávat stroje pro malé a střední zemědělství a potravinářský průmysl;
- konkurenceschopné zboží s příznivým poměrem mezi cenou a kvalitou;
- nadstandardní politické vztahy (z posledního období) podpořené vzájemnými návštěvami na nejvyšší úrovni.

Slabé stránky

- nedostatečná kapitálová vybavenost českých podniků;
- pouze omezený počet seriózně zainteresovaných českých firem;
- vyšší náklady na dopravu do Senegalu;
- malá snaha firem zakládat sdružení nebo aliance, např. pro účely předkládání ucelených nabídek, vyplývající ovšem z neplnění příslibu informování české strany o prioritních senegalských rozvojových projektech;
- po zrušení ZÚ ČR v Dakaru neexistence žádného českého obchodního/diplomatického zastoupení v zemi (MPO hledá možnosti urychlené nápravy tohoto stavu v rámci svých kompetencí);
- exitující korupční prostředí.

Příležitosti

- Výstavba a modernizace senegalské ekonomiky skýtá zajímavé obchodní a investiční příležitosti pro zahraniční subjekty;
- České firmy mají historicky ojedinělou možnost těchto příležitostí využít s ohledem na to, že proces výstavby země se nebude opakovat.
- Příležitosti jsou v oblasti rekonstrukce a budování stávající infrastruktury (dopravy, hledání a využití zdrojů pitné vody (i balené), zavlažování půdy, mechanizace zemědělství, zpracování a skladování tropických plodin, těžebního průmyslu, výroby stavebních hmot /též pro sousední Mali/, dodávek stavebních strojů nových i repasovaných, spotřebního zboží všeho druhu, tradičně pak textilu a surovin pro textilní lokální průmysl. Rozšiřování dodávek pro oblast specifického zboží (pokrývky hlavy, brokáty, skleněné perly, bižuterie, čepelky, nožírské zboží (tzv. mačety), galvanických článků, baterek na svícení, petrolejových lamp a dalšího zboží tohoto druhu).
- Možnost zakotvení českých firem ve stávajících, resp. připravovaných zónách volného obchodu.

Hrozby

- Nejistoty spojené s tradičně proměnlivou „africkou“ politickou situací a z toho plynoucí schopností zajištění dlouhodobé právní stability pro podnikání;
- Vysoká míra administrativy při dovozu;
- Existující vyšší /ne enormní/ míra korupce na všech úrovních rozhodování;

- Omezená diverzifikace ekonomiky;
- Z evropského pohledu nedostatečně rozvinutá infrastruktura.

5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Obecně lze konstatovat naději na úspěch do níže uvedených oblastí rozvoje Senegalu:

- Dodávky textilního zboží (metráže) s vysokým podílem bavlny;
- Dodávky náradí a jednodušších strojů pro místní řemesla (dřevo, kov);
- Dopravní prostředky včetně osobních automobilů;
- Malá zemědělská technika vč. traktorů;
- Linky na zpracování místních zemědělských produktů a ryb (konzervárny, balírny džusů a vody, mlékárenská zařízení, průmyslové a skladovací haly);
- Elektromontážní materiál a výrobky vč. elektromotorů;
- Výrobky keramického průmyslu (dlažby, obklady, sanita);
- Šicí stroje na textil, kůži a čalounické stroje
- Hnojiva, insekticidy a pesticidy;
- Pneumatiky vč. velo a moto pláštěů;
- Dodávky tzv. bílé techniky pro domácnosti.

Aktuální sektorové příležitosti pro Senegal

Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz \(www.businessinfo.cz/mop\)](#).

5.2. Kalendář akcí

- **Mezinárodní veletrh Dakar (FIDAK)** je jedním z největších výstavních a prodejních akcí v regionu západní Afriky, koná se každoročně na přelomu listopadu a prosince (www.cicesfidak.com)
- **Mezinárodní veletrh lékařské a zdravotnické techniky a vybavení (SISDAK)** v Dakaru, koná se obvykle v červnu (www.cicessidak.com)

Bližší informace ke konání veletrhů lze získat na webových stránkách [Senegalského veletržního centra](#).

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. [Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej](#)
- 6.2. [Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu](#)
- 6.3. [Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku](#)
- 6.4. [Požadavky na propagaci, marketing, reklamu \(využití HSP\), významné veletrhy a výstavy v teritoriu](#)
- 6.5. [Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)
- 6.6. [Trh veřejných zakázek](#)
- 6.7. [Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka](#)
- 6.8. [Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk\(y\), státní svátky, pracovní a prodejní doba](#)
- 6.9. [Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria \(oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince\)](#)
- 6.10. [Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR](#)
- 6.11. [Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU](#)

Pro navázání nebo rozvinutí skutečných obchodních kontaktů a zejména pro rozvoj podnikatelských projektů je nutná osobní přítomnost. Jednáním jazykem i jazykem informačních materiálů je francouzština, angličtina v drtivé většině případů není dostačující.

Doporučuje se získat obchodního zástupce znalého místního prostředí a uzavřít s ním přesnou dohodu.

Podrobně viz dále.

6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Zahraniční zboží je dováženo do Senegalu především přes přístav v Dakaru. Místní společnosti, většinou částečně či úplně vlastněné francouzskými subjekty, pak zajišťují jeho další distribuci ke státním nebo soukromým prodejcům a distributorům. Distribuční společnosti jsou často rodinnými firmami bez specializace na konkrétní zboží.

Síť supermarketů se nalézá především v Dakaru – jde o značky Casino a Citydia, okrajově Auchan.

Kromě systému velkodistribuce funguje v zemi velmi rozvinutý systém drobných distributorů, často libanonského původu, kteří zajišťují jednorázovou distribuci bez specializace. V poslední době se k těmto distributorům připojil poměrně velký počet příslušníků nové čínské komunity v Senegal, kteří se zaměřují na levné zboží prodávané na ulicích Dakaru a dalších větších měst. Neformální distribuční kanály jsou zcela jistě největším podílem obchodních aktivit země, např. dakarské tržiště Sandaga je celoplošně centrem distribuce rukodělných a tradičních výrobků západní Afriky.

Zahraniční dovozci by měli využít služeb obchodního zástupce či distributora/dealera. Provize zástupců se radikálně liší případ od případu, záleží na dohodě s exportérem. Senegalský trh je poměrně dobře zásoben, dá se však nalézt mnoho typů zboží, jež by jistě našlo svého kupce - klíčová je však cena. U srovnatelných výrobků vyhrává lacinější nabídka.

Před realizací spolupráce je v senegalských podmínkách nezbytný osobní kontakt v rámci návštěvy, nejlépe reciproční (tzn. nejméně jedno setkání v Senegal a jedno setkání v ČR).

Senegalští zástupci a distributoři často usilují o sepsání dohody o exkluzivním zastoupení, doporučuje se však posečkat s touto dohodou až po vyzkoušení partnera, případně podepsat ji na omezenou (zkušební) dobu.

Pro prodej telekomunikační a jiné technologie a dalších výrobků např. pro zemědělství je vyžadován ponákový a záruční servis. V realitě však vrácení zakoupeného výrobku v Senegal v podstatě neexistuje.

Pro nalezení partnera lze využít např. [dakarskou obchodní komoru](#) (*Chambre de Commerce, d'Industrie et d'Agriculture de Dakar*), která poskytne základní informace o potenciálním partnerovi, ovšem už není schopná podat např. informaci o jeho solventnosti.

Rejstřík firmy on line neexistuje. Využít lze tedy např. [telefonní seznam](#).

6.2. Dovošní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Celní systém je deklaratorní, vývozce či dovozce musí využít služeb "transitéra", který pracuje s Celní správou. Po přihlášení zboží dojde k jeho fyzické kontrole a zaplacení celních poplatků.

Clo se od 1.1.2015 nově řídí Externím společným tarifem (TEC) CEDEAO, který posiluje celní jednotu Hospodářského společenství zemí západní Afriky a nabízí 4 tarifní pásma podle druhu zboží od 0 do 20%. 5. pásmo - 35% je určeno na ochranu strategického zboží z hlediska rozvoje regionu.

Neexistuje omezení pro vyvážení legálně nabytého zboží, potravinářské výrobky procházejí fytosanitární kontrolou. Před vývozem je potřeba učinit celní prohlášení, po němž bude zboží fyzicky kontrolováno.

Senegal podepsal smouvy OWT a respektuje tedy volnou směnu zboží. Je však uplatňována časově omezená ochrana v případě produkce cibule. Od epidemie ptačí chřipky je zakázán dovoz kuřat.

28. 2. 2014 byl přijat zákon reformující Celní systém, hlavními cíly reformy jsou: transparentnost, automatizace celních deklarací, zjednodušení procedur, ochrana průmyslového a intelektuálního vlastnictví, posílení bezpečnosti, boj s podvodníky, boj s kyberkriminalitou.

6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Kroky nutné k založení firmy v Senegal:

- vyřízení žádosti o zřízení příslušného obchodního subjektu (notář)
- vydání obchodní karty (obchodní komora)
- zapsání do obchodního rejstříku (obchodní komora)
- vydání certifikátu Export / Import (obchodní komora)
- získání registračního čísla RCCM, imatrikulačních čísel NINEA a COFI
- povolení k dlouhodobému pobytu na území Senegal (na místě u cizinecké policie)

Senegalská obchodní politika obsahuje několik pobídkových kroků pro zřizování joint-venture. Obecně je doporučeno v zakládající smlouvě jasně vytyčit pole zodpovědnosti jednotlivých společníků, neboť senegalská strana má často za to, že veškeré vnější náklady hradí automaticky zahraniční investor.

Licenční smlouvy jsou v Senegal běžně praktikovány v oblasti tabákových výrobků, produkce nealkoholických nápojů a potravin. V textu dohody je třeba přesně vymezit výši a podmínky platby honorářů a poplatků, včetně místních daní.

V zemi existuje Jednotná investiční kancelář (Guichet unique d'Investissement), a to v rámci agentury APIX. Jejím cílem je asistovat zájemcům o založení podniků či joint-ventures. Kancelář přijímá žádosti o založení firem a obecně zredukovala dobu potřebnou na založení firmy ze 60 na 10 dnů. Kromě toho potřebuje každý zakladatel firmy asistenci místního notáře, jehož specialitou jsou smlouvy a který převezme úkol zaregistrovat novou firmu v lokálním obchodním rejstříku - OHADA.

Nejčastěji užívané formy pro podnikání jsou pobočka zahraniční společnosti, s.r.o. (SARL) a a.s. (S.A.). Pro založení firmy je vyžadován minimálně jeden vlastník a jako minimum jmění firmy pouze 100 000 XOF.

Sengalské právo nezná pojem joint-venture. Společnosti se v takovém případě spojí do S.r.o.

[Další informace.](#)

6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Veškeré propagační materiály a technická dokumentace pro senegalský trh musí být zpracovány ve francouzštině. Nezbytnou součástí propagačních materiálů by měla být dobrá fotodokumentace. Jednoduché instrukce ve francouzském jazyce, předvedení výrobku, poskytnutí vzorků a osobní návštěvy u distributora jsou k úspěšnému prodeji nezbytné. Vhodné je zajištění servisu prostřednictvím zaškolených místních techniků, zejména u spotřebního zboží.

V Senegalů příliš nefunguje internetový prodej. K reklamě lze využít především místní deníky a periodika (např. týdeník [Le Journal de l'Economie](#)). Tisková publicita zacílí především spotřebitele z Dakaru a dalších velkých měst.

Nejrozšířenější formou propagace zboží v Senegalů je rozhlas a televize - je možno využít jeden z televizních kanálů či rozhlasových stanic, které často publikují obchodní reklamu. Rostoucí význam má i využití internetu, např. reklamy na zpravodajských serverech typu *aps.sn*, *seneweb.com* či *xibar.net*. Dalšími oblíbenými prostředky pro publicitu jsou ve větších městech billboardy či zasílání hromadných sms - vše musí být ve francouzštině, v ideálním případě také v místním jazyce wolof. Efektivní cílenou propagaci lze provádět přímo v supermarketech.

6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví

Senegal je signatářem Berlínské dohody o copyrightu a signatářem Trade Related Aspects of Intellectual Property Agreement (TRIPS) WTO. Dále je členem OAPI (Africká organizace pro duševní vlastnictví), která sdružuje 17 frankofonních zemí Afriky, mezi nimiž byl ustaven společný systém pro získání a i držení ochrany patentů, obchodních známek a průmyslového designu. Práva zaregistrovaná v jedné z těchto zemí platí zároveň ve všech ostatních členských zemích. Ochrana na patent platí 20 let, obchodní/ochranné známky vždy 20 let od registrace, přičemž ochranu lze bez omezení prodlužovat.

V praxi však je systém ochrany duševního vlastnictví zcela nedostatečný. Senegalský trestní zákoník neuvádí možnost trestního stíhání v případě kopírování značky či porušení copyrightu. Senegalská kancelář autorských práv (BSDA) má kvůli omezenému rozpočtu potíže s dopadením hackerů, prodavačů a distributorů kopií CD a DVD apod. BSDA se přesto pokouší s nelegálním prodejem bojovat - např. celostátní kampaní proti pirátství či pobídkami pro spotřebitele k nákupu originálních softwarů.

Užitečné kontakty v oboru duševního vlastnictví:

Bureau Sénégalais des Droits d'Auteur (BSDA)
(Senegalská kancelář pro copyright)
7, Rue Saint Michel X Ngalandou Diouf
Tel: 221-889-01-86
Fax: 221-822-24-59
Web: www.bsda.sn

6.6. Trh veřejných zakázek

Veřejné zakázky se řídí speciálním zákoníkem (Code des marchés publics) - dekretem č. 2011-1048 (z 27. července 2011) a jsou vyvěšovány na [zvláštní webové stránce](#).

6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Senegal sice disponuje pokrokovým obchodním a investičním zákoníkem, avšak výkon v praxi zaostává. Sporům se doporučuje předcházet kvalitními texty obchodních smluv a případně dohodou. Vzhledem

k přetrvávající korupci v senegalské justici je nezbytné pro případné řešení sporů i jejich předcházení pravidelná kontrola v místě podnikání a služby dobrého a spolehlivého místního advokáta.

Drobné spory jsou obvykle řešeny s příslušným odborem ministerstva či, nejlépe, s pomocí lokální arbitráže vytvořené ad hoc pro daný případ. Senegalská obchodní komora v Dakaru řídí od roku 1998 Arbitrážní centrum. Na dlužníka lze podat trestní oznámení na policejní stanici, soudní cestou pak přes soudní tribunál prostřednictvím advokáta. Soudní procesy však mohou být velmi finančně a časově náročné a konečný verdikt je občas nekorektní a netransparentní.

Vzhledem k tomu, že Senegal je členem Washingtonské dohody o řešení investičních sporů, doporučuje se do investiční smlouvy zahrnout klauzuli o možnosti vytvoření mezinárodní arbitráže v případě sporu, neboť mezi Senegalem a ČR doposud není uzavřena Dohoda o ochraně investic.

I přes oficiální snahu vlády podporovat volnou hospodářskou soutěž se senegalský trh potýká s některými chronickými problémy. Hlavními brzdami v rozvoji je vysoká míra korupce (v pravidelných průzkumech Transparency International se Senegal mezi léty 1999 a 2012 propadl na žebříčku zemí dle míry korupce z 58. na 94. místo) i pomalá práce státní správy. Průmyslový sektor je málo diverzifikovaný a jeho výkonnost je nízká. Rovněž je málo rozvinutá veřejná infrastruktura. Dalším problémem místního trhu je relativně velmi nízká kupní síla většiny obyvatelstva. Je třeba také počítat s prodlevami při dovozních a vývozních formalitách.

Hlavními problémy jsou:

- Zdlouhavost administrativních procesů.
- Špatná platební morálka
- Korupce státních úředníků
- Slabá právní ochrana

Nejobvyklejším platebním instrumentem je neodvolatelný či dokumentární akreditiv. Platba bývá realizovaná většinou v EUR či USD. Proforma faktury a finální faktury musí být vystaveny ve francouzském jazyce. U prvních kontraktů je doporučeno požadovat platbu předem. Platební morálka u jednotlivých senegalských klientů je velmi rozdílná, zpravidla nestabilní. Nejsolidnějšími partnery jsou dlouhodobě usazení obchodníci i majitelé původem z Libanonu nebo Francie. Někteří obchodníci ale zakládají vzájemnou důvěru např. na návštěvě partnera v ČR, a akreditiv jako způsob platby odmítají.

více též na stránkách [Rady evropských investorů v Senegalu](#).

6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Místní zvyklosti:

Pro navázání nebo rozvinutí skutečných obchodních kontaktů a zejména pro rozvoj podnikatelských projektů je nutná osobní přítomnost. Úředním jazykem je francouzština, angličtina v drtivé většině případů není dostačující. V Senegalu není v současné době k dispozici žádný oficiální tlumočnický z češtiny do francouzštiny.

Prodejní doba:

Pracovní doba obchodů je většinou do 18 hod., velké supermarkety bývají otevřeny každý den do 20 – 21 hod. Úřady pracovní obvykle do 17 hod., a to kromě pátku, kdy zavítají před odpolední modlitbou. Některé úřady nebo banky však poté znovu otvírají a mají delší pracovní dobu.

Státní svátky:

Státních svátků má Senegal mnoho, zahrnují svátky státní (s pevným datem), muslimské (pohyblivé) i katolické.

- 4. 4. - Den nezávislosti

- 1. 1. – Nový rok
- 1. 5. – Svátek práce
- 8. 3. – Den žen
- 23. 8. – Den Senegalských střelců

Pohyblivé muslimské svátky:

- Tamkharit (Mouharam, muslimský Nový rok) – 23. 10. 2015
- Magal de Touba (odchod zakladatele bratrstva muridů do exilu) – konec listopadu 2015
- Mouloud (Gamou, též Aid el Mouloud, narození Proroka) – 23. 12. 2015
- Začátek postního měsíce ramadánu – 18. 6. 2015
- Korité (též Aid El Fitr, zakončení postního měsíce ramadánu) - 18. 7. 2015
- Tabaski (Aid el Kebir, též Aid el Adha, svátek oběti) – 22. 9. 2015

Křesťanské svátky:

- Velikonoce – 6. 4. 2016
- Nanebevstoupení – 14. 5. 2015
- Sestoupení Ducha svatého, pouť do Popenquine – 25. 5. 2015
- Nanebevzetí – 15. 8. 2015
- Dušičky – 1. 11. 2015
- Vánoce – 25. 12. 2015

6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Občané EU mohou pobývat v Senegal po dobu 90 dnů bez víz. Při cestách je potřeba dodržovat bezpečnostní podmínky jako v jiných zemích, Senegal není zemí se zvýšenou kriminalitou.

Zásadně se ovšem nedoporučuje cestovat v noci, místní řidiči jezdí často bez světel a hrozí nebezpečí dopravních nehod.

6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

V případě žádosti o pracovní povolení a dlouhodobý pobyt, což je v podstatě totéž, je potřeba se obrátit na ministerstvo vnitra a požádat o pobytovou kartu. Neexistuje možnost podat žádost na příslušném ZÚ.

Jsou vyžadovány tyto doklady: pasová fotografie, rodný list, výpis z rejstříku trestů, vyplněný formulář, potvrzení o zaměstnání, zdravotní způsobilost, kolek.

6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Pro případ nemoci či lékařského ošetření je nutné sjednat si pojištění u některé z mezinárodních pojišťoven sídlících v Senegal. Lékařská péče, kterou si může pacient hradit sám, je na velmi dobré úrovni.

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. [Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)
- 7.2. [Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu \(CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra\)](#)
- 7.3. [Praktická telefonní čísla v teritoriu \(záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.\)](#)
- 7.4. [Internetové informační zdroje](#)

7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanctví České Republiky v Senegal / Ambassade de la République tchèque au Sénégal

37, rue Jacques Bugnicourt

B.P. 6474 Dakar - Plateau - Sénégal

Pozn.: Velvyslanectví sdílí prostory s Velvyslanectvím Nizozemska

Tel.: +221 338 214 576

Fax: +221 338 214 578

E-mail: dakar@embassy.mzv.cz

7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

V současnosti není na území Senegal zastoupena žádná z výše uvedených institucí.

7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

Pohotovostní služby (fungují pouze ve větších městech):

- Policie 17
- Hasiči 18
- Policie v Dakaru + 221 33 823 71 49 / 33 823 25 29
- Četnictvo +221 33 800 20 20
- Informace v Dakaru 12 / 16

Zdravotní pohotovost:

- SOS Médecins +221 33 889 15 15
- "SUMA": +221 33 824 24 18

Nejvýznamnější zdravotnická zařízení:

- Hôpital Principal de Dakar : +221 33 839.50.50
- Clinique privée de la Madeleine : +221 33 889.94.70
- Institut Pasteur: +221 33 839 92 00
- Clinique Casahous: +221 33 889 72 00
- Clinique du Cap: +221 33 889.02.02

7.4. Internetové informační zdroje

Dostupnost kvalitních a přehledných ekonomických statistik Senegal je relativně nízká. Hlavním informačním zdrojem je senegalský Národní úřad pro statistiku a demografii (ANSD), který publikuje řadu informací s měsíční periodicitou – často se však jedná o velmi parciální data zaměřená na index průmyslové výroby a růst cen. V Senegalu téměř neexistují statistiky zaměstnanosti. Pro ekonomické a sociální statistiky obecnějšího charakteru je vhodným zdrojem Světová banka (WB). Některá data a analýzy lze získat z webového serveru Africaneconomicoutlook.org, jenž je společným projektem

Africké banky pro rozvoj, Rozvojového centra OECD, Hospodářské komise OSN pro Afriku a Rozvojového programu OSN.

Důležité informační zdroje:

- www.ansd.sn (Národní úřad pro statistiku a demografii)
- www.gouv.sn (oficiální stránky senegalské vlády)
- www.presidence.sn/ (Oficiální stránky Prezidentské kanceláře)
- www.finances.gouv.sn/ (Ministerstvo financí)
- www.dpee.sn/ (Odbor plánování a ekonomických analýz Ministerstva hospodářství a financí, nabízí pravidelné měsíční zprávy o ekonomické situaci v zemi)
- www.investinsenegal.com – stránky pro investování v Senegal (agentura APIX)
- www.seneweb.com (výběr frankofonního tisku)
- www.bceao.int (Centrální banka států západní Afriky)
- www.izf.net (praktický průvodce pro obchodní aktivity v Senegal, nutná bezplatná registrace)
- www.marchespublics.sn (veřejné zakázky)
- www.aps.sn/ (Tisková agentura)

Další informace o **veřejných zakázkách EU** pro Senegal lze získat na stránkách rozvojových projektů podporovaných EU a vyhlašovaných evropskou komisí - naleznete je [zde](#) a [zde](#).